

INFORMAȚIUNI

Redacționale

Adresăm prietenilor și colaboratorilor noștri rugămintea să ne trimită din teme articolelor lor pentru numărul de luna. Până, deoarece mijloacele noastre unice ne silesc să dăm suplimentul numărului special cu zile înainte la

Din județ

Bătăie.

In zina de 30 Martie a. c. individele Nela Vioră și Dalca Sofia din comuna Hălăș a băut grăv pe femeia Luța Sifia tot din acea comună. — Cazul se cercetează.

Furt

In timp necunoscut indiv. necunoscuți au furat din casa locuit. Ferau foan din com. Apateu 7 perine și una piapomă în valoare de 4500 lei. Cazul se cercetează.

Sincidere

In zina de 29 Martie 1925 individul Cucu Matei de 62 ani din com. Iaros, a sărit în fața lui Iaue Mihai tot din acea com.

Manifestație de simpatie pentru Mussolini

ROMA. — D. Mussolini a lăsat parte astăzi de prima dată după boala sa la Ședința Senatului. Senatorii în picioare i-au sărut și oprimă entuziasmat. Președintele Tittoni i-a adresat un salut călduros. Mussolini mulțumește lui Tittoni pentru discursul său și senatorilor pentru manifestația lor afectuoasă.

Neosalvarsanul ucigător

Fabrica germană, care a furnizat fiocile cu "Neosalvarsan" și a căror întrebunțire a provocat atâtcesă cazuori mortale, a cerut guvernului român să i restrâne întregul stoc de fiocuri existente, angajându-se să le informă cu produse prospete.

Deasemenea, numita fabrică se angajează să cerceteze cauzele cari au pricinuit, atâtdecesă.

Autoritățile respective studiază dacă nu este cazul, ca această afacere să fie trimisă în cercetarea parchetului militar.

Descifrarea unui vechiu papirus egiptean

NEW YORK. — Cunoșterul egiptolog profesor Breasted, a izbutit să deschidă o mare parte din acest zisul „Edwin-Smith Medical Papirus”, care datează din anul 1600 încăzit de Cristos și e considerat ca un document deosebit de important asupra medicinelor antice egiptene.

Unul din capitoile descrise de profesor Breasted este intitulat „Cum un bătrân poate fi transformat într-un tânăr de 20 ani”, și este văzut lucrarea unui sarbator, în schimb, capitoile asupra paraliziei denotă că vechi egipteni aveau cunoștințe umitoare despre localizarea funcțiunilor creierului, pe care medicina modernă o cunoște abia de două generații.

Mare nemorocire de oale ferată în Rusia

MOSCOWA, 31. — La o distanță de 40 kilometri de Irkutsk trenul mixt venind din Verkhneudinsk a deraiat în urma exploziei eazanului dela locomotivă. În acum se înregistrează 60 morți și 80 răniți.

Londra cel mai mare port din lume

Leafield, 31. — Marele plan pentru transformarea Londrei în cel mai mare port din lume, a fost săcianat acu de către autoritățile din port și va fi pus imediat în executare. Va costa peste 4 milioane lire sterline. Prevede construirea unui enorm debarcader flotant pentru pasageri, la Tilbury, unde va putea acopta cele mai mari vapori de linie oceanice, și construiește unu hall de peste 1000 picioare și unu dock de 1000 picioare.

Acstea planuri gigantice se vor executa în patru ani.

O nouă catastrofă minieră

Numerouse victime

Leafield, 31. — Astăzi apele au patruncit în mina de cărbuni Montague din Scotland pe Tyne. În puț se aflau peste 200 oameni și numai 8 au fost aduși până acum la suprafață. Mii de oameni inconjoară gura puțului așteptând cu ingrijorare.

Paris, 31. — Din Newcastle se anunță că 200 minieri au fost surprinși într-o mină, prin revărsarea neașteptată a apelor în găzeri. 164 au putut fi salvăți; ceilalți 36 au pierdut din cauza imposibilității absolute de a se ajunge până la ei.

Bibliografie

A apărut în editura: «CARTEA ROMÂNĂ-NEASCA»:

Cunoștiște folositoare, (Seria B.) No. 37 *Bucătăria sătenecă (Mâncări fără carne)* de Maria Colonel Dobrescu. Inspectoră școalelor de menaj. — Prețul 3 lei.

Pagini alese, No. 167: *Cum a căpătat Saricchioi vie*, de Victor Crăescu (St. Bassabeanu). Prețul 3 lei.

Opere complete, vol. I, de I. Al. Odobescu. Prețul 60 lei.

Se anunță vânzare la toate librăriile din Turda.

Parlamentul

Ședința ședintă de 31 Martie

Unificarea bisericășecă

D. N. IORGA spune că nu va încerca să rezolve neîntelegerea dintre Vatican și biserică ortodoxă.

Va analiza doar proiectul care conține unele lucruri bune. Si acestea se datorează nu programului partidului liberal, ci d-lui Lapedatu.

D-va plecat de la un statut să ete eliberat o lege. Si n'a făcut bine: Era mai bine să credeze că totul dela început și să lase la o parte tot ce făcuse predecesorul său.

In tot cazul trebuie lăsată la o parte lucrurile inutile.

Nu e bine — spune d-sa — că s'a tratat episcopia Hotinului la mitropolia Bucovinei. Si această de teamă administrării avilor acestei episcopii căci se știe că este administrat fondul religios din Bucovina.

Ideile din proiect nu sunt ale partidului liberal, ci ale mele transplantate de d. Lapedatu în proiect căci odată d. Lapedatu se indreaptă spre mine.

Arată cum s'a votat reforma bisericășecă sub ministeriatul lui Haret.

Patriarhul trebuie ferit de anumite gesturi, care nu sunt nici în folosul țării și care îi strică și prestigiul său.

Proiectul acesta învederează amintirea lui Șugana. Dar dacă ne lipsește omul, toate acele dispoziții sunt lucruri moarte.

Oratorul spune apoi că trebuie organizată parohia.

Biserica — continuă d-sa — trebuie să fie bogată. Dacă-i averile ce le-ați luat înapoi.

Trebue să veghem ca biserica să nu ajungă la cers și să se degradă.

In ce privește constituirea esorilor bisericii se prevede alegerea.

Ce fel de alegeri? Ca acele pe care le faceti dela 1922?

Văd și poi — spune di Iorga — că se înființează prin proiect impozitele pentru întreținerea borsierilor. Ei bine.

Dar la reforma fiscală îmi aduc aminte că la cererea sașilor de a li-lăsa să strângă fonduri pentru bisericii eu am apărat cererea lui V. Brătianu era Dunăre și Ocean vorbind contra.

Ei bine, azi? A revenit d. V. Brătianu? E lemn. Dar de ce ați adus atunci o jignire gratuită sagilor?

Termină spunând că e bine ca după d. Lapedatu să nu vie acei cari ar strica că a facut d-sa, ci acel cari ar menține ce e bun dar ar mărtura nărvurile ce d stră și acela le-ați introdus.

Di Dr. STEFAN BOGDAN vede în acest proiect o așezare granitică bisericii ortodoxe române.

Felică pe d. Bănu care a întâlnit materialul pentru alcătuirea acestui proiect și pe d. Lapedatu care a condonat și folosit bine acest material.

Cere drept egal la voi, pentru alegerea episcopilor și pe atrăfeme, care e mai credințiosă și mai curată la suflat ca bărbatul la suflatul femeii s'a păstrat, și s'a dezvoltat mai bine credința religioasă.

Felică pe d. Bănu care a avut norocul să fie în acest moment pe banca ministerială. Si-l mai felicită că a slăbit legea într'un spirit larg. S'a dovedit astfel și fi un credincios urmăz al lui Șuguna.

Ca bun creștin termină:

— Așa să ne ajute Dumnezeu.

Sedința se ridică la orele 6 jum.

Cea viitoare la orele 9 seara.

Sedința de noapte

Sedința se deschide la orele 9 jum. Pe banca ministerială d-nii Lapedatu, Nistor, Mărășescu, S. Sa Patriarchul Mircea Cristea.

D. AUREL LAZAR găsește că partea cea mai vulnerabilă a proiectului e alegerea episcopilor.

In al doilea rând — adaugă d-sa — nu se poate concepe autonomia unei biserici dominante și controlul statului. Acest control trebuie rezervat numai ministerului cultelor. Chezăria executării acuiașului proiect însă este modalitatea și posibilitatea de a se modifica statutul în raport cu noile necesități bisericești.

D. MATEI relevă rolul jucat de biserica în trecut care a fost izvorul și rezănumiile noastre istorice.

In ordinul morală, această lege este cea mai importantă căci este așezată pe temeiul principiilor cele mai avangarde: libertatea și democrația.

D. GAVRIL TRIFON aduce laude sacerdorilor legii, pe care o consideră un act însemnat pentru desăvârșirea unității noastre suflătoare.

Sedința s'a ridicat la 12 noaptea.

Sedința dela 1 Aprilie 1925

Sedința se deschide la orele 3 și 5 d. a. Prezidează d. M. Orleanu.

Pe banca ministerială d-nii: dr. C. Angelescu, N. N. Săveanu, O. Ciprian, Oh. Mărășescu.

Părintele MAN arată neajunsurile — de ordin agricol — ale populației din comuna Hodac și Ibănești, cerând guvernului să ia măsuri.

D. dr. JIANU se referă la ultimele cazuri de decese proveniente din cauza injeцийilor cu neosalvarsan.

Spune că aceste cazuri au alarmat populația.

E nevoie să se ia măsuri ca să se păstreze încrederea populației în știință și medicală.

Spune că, cazurile provin din cauza sebibilătății exagerate a pacientilor sau din cauza că medicamentul conține toxice.

E prob că medicamentul a fost alterat când el a produs decesul.

Cere să se ia măsuri ca să se aplică codul penal în vigoare contra celor care pun în circulație medicamentele necesare.

Mai cere să se trizeze neosalvarsanul aflat în farmaciile ca să se înălțeze cele alterate. Căci — spune d-sa — se cunoaște după cunoaște cel alterat.

D. dr. ANTON IONESCU cere măsuri împotriva reclamelor desanțate ale unor producători farmaceutici așa zise originale.

In special spune că pro-tul B. I. 36 i s'a făcut o reclamă nemeritată și prea multă.

D. ITEANU cere legalizarea în sensul neosalvarsanului să nu poată fi adus decât de stat.

D. ministrul SAVEANU spune că se practică falsificări. Eri aflat de un casă când s'a prezentat la un farmacist o persoană cu neosalvarsan, care la analiză s'a găsit că e altă.

Va sesiza parchetul.

Pentru cheștieaza intoxicaților în general, va sesiza Consiliul superior Sanitar să aibă la dispoziție măsurile necesare.

D. N. IOAN relevă ușoară nedreptăți făcute la expropriația unei mozaic din jud.

Sedința continuă.

Senatul

Sedința dela 1 Aprilie 1925

La orele 3 și jumătate d. a. dl M. FE-RECHIDE, președintele, deschide sedința.

Pe banca ministerială, d-nii Al. Constanținescu, N. D. Chirculescu.

Pentru Rege

D. GR. VASILIU BARLAD, întrând pe scena ședintării, exprimă urări de înșinătoare pentru suveran.

D. nii N. Traianescu (țărănist): P. Irimescu (național) și părintele Dăianu (aveșcan) se asociază, la urările exprimate, în numele partidelor respective.

Cheștie cadavrelor

Intrându-se în ordinata zilei, se ia în discuție legea propusă să din inițiativa parlamentară prin care spitalele sunt obligate să furnizeze facultăților toate cadavrele necrämate de rudele pacătă la patul ulei grad.

In discuția generală, iau cuvântul, d-nii T. Rigu, N. G. Popovici și I. Sanielevici.

Ultima oră

Diferendul germano-român în fața comisiei de reparații

BUCUREȘTI. — Conform comunicatului Radiogram săsit din Paris, comisia de reparații a ținut o ședință prezidată de dl Barthou cu care ocazia s'a per tractat cheștie diferențial romano-german. Comunicatul despre conferință de acum anunță, că în diferendul romano german hotărâre nu s'a adus. Din stiri particulare care sunt constatate și de agenția "Havas" comisia de reparații înălță competența sa, în diferendul romano-german. Totodată a chemat România și Germania, ca comun prin guvernele lor, să per tracteze aceasta cheștie ajungând la o înțelegere.

Când se va discuta reforma electorală

BUCUREȘTI. — Desbaterile parlamentare relative la proiectul electoral se vor amâna după împrejurările de azi pe timpul ședințelor de vară a camerei.

D. I. SANIELEVICI relevă că an

loră, care fac parte din cadrul de exploatare: în ajutorul industriei, care se organizează situația socială atât muncitorilor angajați la această ramură a industriei și să promoveze masse întregi spre bunăstare, progres și lumină.

Capitalul străin nu poate concepe această operă cu care datoră acestui colț de țară, — îl stă numai jefui, iar în urma exploatarilor... praf și cenușe și în adaus mulți plesuși, lipsă de combustibil și scumpetea mare a articolelor de lemn de prima necesitate.

O plăsuriu isvorășă din minte și înimă românească care după o lună crâncenă de patru ani după s-a smuls din mână și capitalul străin devastarea pădurilor din valea Mureșului introducând o economie ratională în regie proprie în cele mai mari domenii forestiere, a trebuit să realizeze pentru înfăptuirea operei începută și ideea înființării unei fabrici pentru industria lemnului, reducând astfel simțitor pribejirea fără rest a lemnului brut pe căile ferate și pe plutele inotătoare pe Mureș, către țările străine.

Această fabrică înzestrată cu mașinile cele mai moderne, a căror augmentare este chiar în curs, se ocupă de cea mai variată transformare a lemnului. Începând de la fabricarea articolelor de pivnă; depuri, cepuri, vrane, canele și formele cele mai felurite posibile, execută artistic profilurile cu decorații pentru mobilul, prepararea materialului pentru mobilă mânău pentru orice articole și scule industriale și economice, bidinile cu și fără capacuri, cozi pentru maturi și bidinile și pentru instrumente economice, instrumente pentru lucru de mână, articole pentru gospodăria casnică, piaci de lemn pentru sărbe, mosoare pentru ată, roabe, cuie pentru cizmarie etc. și orice articole de lemn.

Fabrica va înființa în scurt timp o secție nouă pentru jucării de copii, adaptându-se la însușirea și prin specialitatea motivele românești din literatură și arta românească.

Dorim, că acest efort românesc să insușească pe toți românii deopotrivă, căci succesul este al nostru și tuturor, căci stim, că consolidarea României întregite se va face numai prin frica și munca cinstită, și în special dacă cu un pas înainte industria românească, în uzinele căreia se cristalizează spiritul de inventie și se naște clasa care ne lipșește atât de mult și până atunci se dă păinea hrănitoare și paza morală statelor muncitorilor.

Industriașii, negustorii, agricultorii, proprietarii de vîlă și producătorii de viauri și rachuri, toți consumatorii, și tuturor articolelor de lemn, care se fabrică în prima fabrică pentru industria lemnului inginer Popa et Comp. să și înță de datorie a sprijinii această întreprindere tineră și românească.

Cor.

Inzestrarea comunelor din Ardeal cu păduri și păsuni

Ministerul de agricultură a fost se-sizat că dispozițiunile art. 24 și 32 din legea agrară pentru Transilvania nu au fost aplicate întocmai și unele comune nu au fost înzestrăte cu cota necesară de padure și păsuni; iar altădată și mai ales cele înființate prin colonizare, au fost lipsite complet de această înzestrare. De aceea a facut cunoscut consilierilor agricoli și președintelor comisoriilor de ocol de exproprie — pentru interesele comunelor să nu fie lovite — că s-au dat dispoziții de chiar Casa pădurilor organelor silvice ca de urgență, să întocmească avizele fără a mai fi nevoie sămădă de dinstanță, putându-se astfel expropria și păduri ce intră în hotarul altor comuni.

Exproprierile pământurilor săsești

Ivinu-se plângeri din partea proprietarilor și instituțiilor săsești, că au fost nedreptățile improprietății, Casa centrală a improprietății a cerut consilierilor agricoli din regiunile locuite de săși, să întocmească un tabuș, în care să se arate întinderă proprietăților săsești înainte de exproprie și studiu în care se găsește lucrările, adică dacă lucrările au rămas sau nu definite.

In urmă se va arăta cu cifre că proprietățile săsești au fost atinse de exproprie cu aceeașă cotă ca și a celorlalți cetățeni, fără a se preciza și cazurile când săsi au fost mult mai protejați, tocmai pentru a fi mai generoși cu minoritățile.

—oo—

Dezvile și valută.

Rădor, 2 Aprilie,

BURSA:

Zürich	Deschiderea:	Înciderea:
Berlin . . .	123 43 —	123 43
Amsterdam . . .	20662 50 —	20662 50
New-York . . .	518 56 —	518 50
Londra . . .	2477.—	2477.—
Paris . . .	27.—	2705.—

In postăvări bărbătești de primăvară și vară cel mai mare assortiment. Cel mai eficient izvor de procurare. Import direct. (894) Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc ucca) 28.

Milano . . .	2133 25 —	2135.—
Praga . . .	1535.—	1535.—
Budapest . . .	72.—	72.—
Belgrad . . .	833,75 —	835.—
București . . .	241,25 —	240.—
Varsavia . . .	100.—	100.—
Viena . . .	73.—	73.—

Cursul dezvilelor București

pe ziua de 2 Aprilie 1925.

Paris . . .	11,50	Cerere
Berlin . . .	—	—
Londra . . .	1051.—	—
New-York . . .	219.—	—
Italia . . .	907.—	—
Elveția . . .	42,25	—
Viena . . .	31.—	—
Praga . . .	6,45	—
Budapest . . .	—	—

Valute:

Napoleon . . .	810.—	Cerere
Mărci . . .	50.—	—
Leva . . .	150.—	—
Lire otomane . . .	110.—	—
Sterline . . .	1030.—	—
Francezi . . .	11 55	—
Elvețieni . . .	41 50	—
Italiani . . .	8,90	—
Drachme . . .	345.—	—
Dinari . . .	340.—	—
Dolari . . .	217.—	—
Marca poloneză . . .	40,50	—
* maghiară . . .	29.—	—
* cehoslovacă . . .	6,35	—

Poșta Redacției

E. S. Toulouse. După cum vedeați, scrioare dv. a sosit abia în 2 Aprilie. Așa, vă rugăm, să explicați întâzirea.

LOC DESCHIS

Somare!

Subscrișii cumpărând dela Traian Pascu și Iosif Păvu moara cu aburi proprietăților din Sepreas, somără pe toti aceia cari au vre-o pretenție dela acesti Dni și în decurs de 8 zile să se prezinte, căci după acest termen orice pretenție nu se ia în considerare.

Sănmartin, la 2 Aprilie 1925.

(961) Johann Friss și Gheorghe Kugler.

*) Pentru cele cuprinse la acest loc răspunde autorul.

Văduva de preot, intelligentă, în etate de 54 ani, bună gospodină, dorește să fie economă la un preot, eventual la un învățător văduv. Adresa la Administrația ziarului "VADUVA." (842)

De vânzare una pereche căini lupi, etate 5 hini. Doritorii se vor adresa PĂNĂTESCU, vama Curtici. (960)

MINISTERUL JUSTIȚIEI Comisiunea de Naturalizări.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știință acelora cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiunii art. 23 din zisa lege:

Domnule Ministru,

Subsemnatul Nicolae Gergely, născut la 18 Decembrie 1884, în comuna Suat (jud. Cojocna) și domiciat și de apartenență până la 1 Decembrie 1918 tot acolo, însă nefăcând declarări pentru introducerea în lista de cetățeni români cu toate că nu am optat la altă cetățenie în baza actelor anexate acui sub A, B, C și D și în baza declarării de sub E, cu onoare Vă rog, binevoiți a ordona publicarea cererii mele conf. art. 22 din legea pentru dobândirea și pierderea cetățeniei române, după care apoi a se trimite cererea și actele Onor. Consiliului de Ministri pentru a obține cetățenia română în scutire de stagiu.

Cu deosebită stima
(ss) NICOLAE GERGELY.

„TRIBUNA NOUA"

EXTRAS

din Catalogul editurii „Cartea Românească"

Cările se găsesc în toate librăriile din țară. Acolo unde ele nu se află, amatorii le pot comanda direct la „Cartea Românească", București, Bul. Academic No. 3, trimișind costul anticipat, prin mandat poștal.

Anghel D.: Poezii. O adevarată operă de pietate literară să îndeplinească la lumină, străuse laolaltă mărgăritarele poetice ale deliciului scriitor D. Anghel. Sunt în acest volum adevarate frumuseți de acelea, ce nu pot fi întâlnite decât în opera marilor poeți ai omenirei.

Lei 28.—

Alessandri V.: Poezii. Poezile bănuite delor de Mircea, scrise dela 1842 până la moarte sa, sunt străse laolaltă în această carte. Ca limbă și idei sănătoase poezile lui Alessandri au darul de a ne oferi susținute și de a ne mări dragostea de țară. Lei 30.—

Lei 30.—

Alessandri V.: Teatrul Vol. I. Ce se și-a pus tot sufletul pentru întărirea teatrului la noi a fost Alessandri care a scris anume, în acest scop, comedii și scenete comice, din care amintim: Mama Anghelușa, Kera Nastasia, Soldan, etc., atrăgătoare ce învesele pe toți și sunt cele mai potrivite pentru Teatrul popular. Celelalte volume vor apărea succesiv. Lei 35.—

Lei 35.—

Alexandrescu Gr.: Versuri și proză. Aceasta este singura carte în care sunt reunite poezile și proza lui și a evocat cu lățăpută frumusețile trecutului nostru. Aci se găseste vestita „Umbra lui Mircea la Cozia", aci „Răsăritul lunii la Drăguș", aci „Mormitele", etc., cum și fabulele poetului; iar, la sfârșit, o fermecătoare peregrinare prin cele mai frumoase Mănăstiri din țară. Ed. nouă. Lei 30.—

Lei 30.—

Brătescu-Voinești Al. I.: In lumea dreptăței. Înălțul volum de adevărate perle literare, esite din pana maistărie a marelui nostru scriitor. Aci se găseste vestita „Umbra lui Mircea la Cozia", aci „Răsăritul lunii la Drăguș", aci „Mormitele", etc., cum și fabulele poetului; iar, la sfârșit, o fermecătoare peregrinare prin cele mai frumoase Mănăstiri din țară. Ed. nouă. Lei 15.—

Lei 15.—

Brătescu-Voinești Al. II.: Intuneric și lumină. Al doilea volum de nuanțe și schițe, datorite acestui maestru al prozei noastre, care a purtat steagurile țării și nuvelele sale de cale dinaintă, adevărate conori de artă și de simțire. In lumea dreptăței, Păul, Două surori Microbul, Sâmbăta, Megheranu, Pană Trănești Sfântul, etc.

Lei 15.—

Brătescu-Voinești Al. III.: Întuneric și lumină. Al doilea volum de nuanțe și schițe, datorite acestui maestru al prozei noastre, care a purtat steagurile țării și nuvelele sale de cale dinaintă, adevărate conori de artă și de simțire. In lumea dreptăței, Păul, Două surori Microbul, Sâmbăta, Megheranu, Pană Trănești Sfântul, etc.

Lei 15.—

Lei 15.—

Coșbuc Gheorghe: Răsboiul nostru pentru neînălțare. O altă operă în proză datorită lui Coșbuc și în care marele scriitor istorică se înfățișează într-un graiav avărat, cele mai mișcătoare episoade din Răsboiul nostru dela 1877-78. Lei 20.—

Lei 20.—

Coșbuc Gheorghe: Balade și idile. Înălțul volum de poezii cu care marele nostru Coșbuc și-a făcut debutul în literatură, fermecând pe toți prin puterea de sunătoare și prin perfeționarea fizică a tuturor veritabilelor nuanțe din acest volum.

Lei 25.—

Coșbuc Gheorghe: Răsboiul nostru pentru neînălțare. O altă operă în proză datorită lui Coșbuc și în care marele scriitor istorică se înfățișează într-un graiav avărat, cele mai mișcătoare episoade din R